ԴՎԻՆ

III

Գ.Գ.ՔՈՉԱՐՅԱՆ

ԴՎԻՆԸ ԱՆՏԻԿ ԴԱՐԱՇՐՋԱՆՈՒՄ

АКАДЕМИЯ НАУК АРМЕНИИ
ИНСТИТУТ АРХЕОЛОГИИ И ЭТНОГРАФИИ

АРХЕОЛОГИЧЕСКИЕ РАСКОПКИ В АРМЕНИИ

№ 22

ДВИН
III

Г. Г. КОЧАРЯН

ДВИН В АНТИЧНУЮ ЭПОХУ

ИЗДАТЕЛЬСТВО АН АРМЕНИИ
ЕРЕВАН 1991

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ

ՀՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՊԵՂՈՒՄՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

№ 22

Դ Վ Ի Ն

III

Գ. Գ. ՔՈՉԱՐՅԱՆ

ԴՎԻՆԸ ԱՆՏԻԿ ԴԱՐԱՇՐՋԱՆՈՒՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԱ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ
ԵՐԵՎԱՆ 1991

ԴՄԴ 63.4(2Հ)
Ք 822

Տպագրվում է Հայաստանի ԳԱ հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի գիտական խորհրդի որոշմամբ

Պատասխանատու խմբագիր՝
պատմական գիտությունների դոկտոր
Գ. Ա. ՏԻՐԱՑՅԱՆ

Գիրքը հրատարակության են երաշխավորել գրախոսներ՝
պատմական գիտությունների թեկնածուներ
Ա. Ա. ՔԱԼԱՆԹԱՐՅԱՆԸ և Ֆ. Ի. ՏԵՐ-ՄԱՐՏԻՐՈՍՈՎԸ

Քոչարյան Գ. Գ.

Ք 822 *Դվինը անտիկ դարաշրջանում/Պատ. խմբ. Գ. Ա. Տիրացյան; Հայաստանի ԳԱ հնագիտ. և ազգագր. ին-տ.—Եր.: ՀԳԱ հրատ., 1991.—115 էջ. 14 թ. նկ. (Հնագիտ. պեղումները Հայաստանում № 22. Դվին III)*

Աշխատությունը նվիրված է Դվինի անտիկ դարաշրջանի բնակավայրի նյութական մշակույթի ուսումնասիրությանը։ Ներկայացվում է բնակավայրի, դամբարանադաշտի և շրջակա տարածքի հնագիտական ուսումնասիրությունը։ Քննարկվում են նյութական մշակույթի տարբեր բնագավառները արտացոլող և տնտեսական կյանքին, արտադրական գործունեությանն առնչվող նյութերը, պատմական աղբյուրները, սրանց հիման վրա տրվում մի շարք եզրահանգումներ։ Հնագիտական նյութի նման ուսումնասիրությունը բացահայտում է ոչ միայն վերջինիս օրգանական կապը տվյալ դարաշրջանի հուշարձանների հետ, այլև նպաստում Հայաստանի կուլտուր-պատմական առնչությունների բացահայտմանը առաջավորասիական, հատկապես՝ իրանական, մասամբ նաև հունա-հռոմեական աշխարհի հետ։

Նախատեսված է պատմաբան-հնագետների և ընթերցող լայն շրջանների համար։

Ք 0504000000 / 703(02)—91 36—89 ԳՄԴ 63.4(2Հ)

ISBN 5—8080—0039—4

© Հայաստանի ԳԱ հրատարակչություն, 1991

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Ներածություն 5

I. Ուշ հելլենիստական դարաշրջանի բնակավայրը և դամբարանադաշտը . . . 15
II. Հելլենիստական դարաշրջանի Դվինի տնտեսությունը 34
 1. Աշխատանքային գործիքներ 34
 2. Խեցեղեն 40
 3. Զարդեր, կնիքներ, դրամներ 52
III. Դվինը մեր թվարկության առաջին դարերում 62

Վերջաբան 75

Ամփոփում (ռուսերեն) 82
Ամփոփում (անգլերեն) 88
Ծանոթագրություններ 94
Համառոտագրություններ 105
Տախտակների ցանկ 106
Список таблиц 110
Տախտակներ 115

ՀՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՊԵՂՈՒՄՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

№ 22

Դվին III

Դվինը անտիկ դարաշրջանում

ԳԱՅԱՆԵ ԳՐԻԳՈՐԻ ՔՈՉԱՐՅԱՆ

Հրատ. խմբագիր Փ. Հ. Մադանյան
Կազմը Կ. Կ. Ղափադարյանի
Գեղ. խմբագիր Հ. Ն. Գործակալյան
Տեխ. խմբագիր Զ. Հ. Սարգսյան
Սրբագրիչներ Գ. Է. Դերձակյան, Ա. Մ. Ամիրխանյանց

Լուսանկարները Ռ. Հակոբյանի
Գծանկարները Ն. Խանզադյանի

ИБ 1513

Հանձնված է շարվածքի 23.01.1990 թ.։ Ստորագրված է տպագրության 24.12.1990 թ.։ Չափը 70×100 1/16։ Թուղթ Օֆսեթ։ Տառատեսակ «Գրքի սովորական» բարձր տպագրություն։ Պայմ. 11,7 մամուլ, տպագր. 7,0+2,0 ներ. մամ.։ Հրատ.-հաշվարկ. 9,35 մամուլ։ Տպաքանակ 1200։ Հրատ. № 7651։ Պատվեր № 74։ Գինը 2 ռ.։

Հայաստանի ԳԱ հրատարակչություն, 375019, Երևան, Մարշալ Բաղրամյան պող. 24 գ.։
Издательство АН Армении, 375019, Ереван, пр. Маршала Баграмяна, 24 г.
Հայաստանի ԳԱ հրատարակչության տպարան, 378310, ք. Էջմիածին
Типография Издательства АН Армении, 378310, г. Эчмиадзин